

ORADEA MARE (NAGYVÁRAD)
20 Ianuarie st. v.
1 Februarie st. n.

Ese in fie-care duminica.
Redacțiunea in
Közép-uteza nr. 395.

Nr. 3.

ANUL XXI.

1885.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

Datoria de onoare.

— Novelă. —

I.

Sesonul in Sinaia eră la culme.

Regele și regina veniseră de mult din București, să petrecă totă véra in acest cuib de plăceri. Inalta societate română eră represintată prin multe familii de frunte. Lumea viniă și se ducea in tóte dílele, căci trenurile comunica adese-ori.

Toți din tóte părțile grăbiau aicea, să guste niște momente de desfătare, să respire aerul sănătos al munților seculari, să se recorască la umbra pădurilor ne-străbătute, să-și oțelască spiritul la stâncile uriașe și să se odihnescă pe pașiștile verđi.

Sinaia este opera civilizațiunii moderne. Situată in vârful Carpaților bétrâni, la picíorele Bucegiului izbit de fulgere, încă la inceputul deceniului trecut eră numai o simplă mânăstire, unde niște călugări evlavioși își recitau rugăciunile și unde numai drumarii obosiți se opriau să se odihnescă; astăzi, grație inițiativei luată de párechia regescă, este un oraș de ville cochete și de oteluri pompoșe, un centru de întâlnire peste vérá a societății românesce.

Intr'una din villete aceste, intr'un salon mobilat elegant, ședea singură o damă tineră și frumoșă. Ea ținea in mână cel mai nou roman frances și citia.

Dar ori că citise pré mult, ori că romanul i párea plecticos, de odată inchise cartea, o puse jos pe mészuta de marmore dinaintea sa și se duse la feréstă să se uite p'afară, să-și caute acolo vr'o distrațiune.

De-acolo i se ofería o vedere fórte frumoșă. Punctul cel mai de frunte eră otelul Caraiman, care se res-fătă cu mândrie, privindu-se in lacul dinaintea sa impresurat de o pașiștile verde. In mijlocul lacului o fântână săritóre respândia recórea in giurul seu, preserând stropi arginții asupra celora ce se apropiiau pré tare de lac.

In spre stânga, mai in sus, o altă fântână săritóre se opintia 'nsedar să 'ntrecă pe cealaltă. Lângă ea suridea un chiosc, unde musica militară tocmai începú să cânte, adunând astfel la primblare lume multă.

Și tot mai incolo se zăria casinul vesel, unde mulți bărbați își perd paralele in joc și inima in — vârtejul dansului, care se 'ntind până diminéta.

Dincóci stabilimentul de băi, arangiat după com-fortul modern, invită lumea a-și face plăceri balneare.

De-asupra lor mânăstirea, scóșă din liniscea sa de

odinióră, privia cu uimire la soldații ce țineau pază la pórtă sa.

Mai incóci cochetau niște bazare, arătând lumeai tot ce aveau mai ademenitor. Mai la vale câteva oteluri: „Sinaia veche“ și „Sinaia nouă“ și altele ospétau cu veselie damele și bărbații cari s'ăședară acolo, delectându-se și 'n covórele și 'n costumele naționale, care se vindeau inaintea lor.

In drépta se impunea vederii un grup de ville, de clădiri publice și particulare. Un amestec de variațiuni interesante, care deviniă și mai original prin comu-nicațiunea repede a trásurilor și a publicului care se pre-umblă.

Jos la vale fugia clocotind Prahova selbatică, spumegând de furie, că mâna omenescă in multe locuri i-apus in spate linia ferată; de multe ori își și asvérle sarcina și atunci alérgă fără fréu, făcând pagube gro-zave și bágând frică mare in cei din calea sa.

Acest tablou se 'ncadră pitoresce prin ghiurlanda de munți ce se 'nșirau giur impregiur, ca niște măr-gele scumpe la gátul unei fecióre frumoșe. Frémét melancolic și șópte duióse adiau din pădurile umbróse, care priviau cu un fel de umilință la regele munților, la Bucegiul acoperit de brađi.

La umbra acelor brađi s'ascunde de vederea lu-mei castelul Peleș; dar lumea, doritóre de-a vedé pri-vighetórea regescă, peregrineză acolo din tóte părțile. Acolo are tronul seu Carmen Sylva, de-acolo izvoresc sprintenul riu Peleș; regina-mama de multe ori incerecă să 'nnee durerile sale in murmurul duios al valurilor, dar numai poeta ințelese șóptele lor misterióse, ea tál-măci suspinele acele și in limba omenescă. Astfel se iviră 'n lume „Poveștile Peleșului“, cari ne 'nuimesc cu Vêrful-cu-dor, ne destăinuiesc intêmplarea Furnicii, ne spun de Pétra-arsă, Jipii, Caraimanul, Peșterea Jalomi-ței, Omul, Valea Cerbului, Cetatea Babei, Céhlăul, Va-lea Rea, — munți și văi din pregiurul Sinaiei . . .

Inșé tinera damă, despre care incepurăm a vorbi, párea cuprinsă in momentul acesta de alte cugete; ea ficsă privirea sa numai spre un punct, fără să se inte-reseze de celelalte și st'țu un moment astfel. Apoi pá-răsi éráș feréstă. Se duse in budoirul seu, se opri ina-intea oglinđii și tocmindu-și nișel pêrul derangiat, își díse:

— Óre nici astăzi n'are să vie ?!

In momentul acesta se auđi o flueratură. Un mu-gel greoiu cutremurá pământul. Un nor de fum apărú din valea ascunsă de muchea dealului. Eră un tren ce sosiá.

Dênsa esclamá cu bucurie:

borul arhieresc de acolo, în ședința sa din 10 jan., a decretat că preoții se pot însură și a doua oră; hotărârea acésta fu înaintată patriarcului dela Constantinopole. — *Societatea politehnică română din Bucuresci* și a constituit biuroul pentru anul curent, din următoarele persoane: Președinte C. Olănescu; vice-președinți C. Popescu și P. Jene; secretari dd. Pușcariu, Otulescu și Sinescu; cassar dl V. Botea. — *Femeile în serviciu la calea ferată*. Ministrul de comunicațiune a adresat tuturor direcțiunilor de cale ferată o ordinațiune prin care statoresce condițiile pe lângă cari se pot aplica muierile în funcțiuni la calea ferată. — *Marele Stat Major român* se ocupă cu vederea „Istoricului Campaniei 1877—78” și se crede că va apăre în curând.

Necrolog. Ștefan Prodan, paroc gr. or. în Someșsat, a încetat din viață la 7 jan., în etate de 39 ani, lăsând în doliu pe soția sa cu 5 orfani.

M o d a.

Flori artificiale parfumate. Pentru ce femeile nu și-ar completa iluziunea, parfumând florile artificiale cu cari își împodobesc capul său toaletele lor de bal? Pentru acésta, este d'ajuns a le închide câteva ore într'o cutie în care se pune roțițe de bumbac muiate în esință de flori: esință de trandafiri, decât florile artificiale sânt trandafiri; esință de verbină, decât sânt verbine, etc.

Cum se face apa de Colonia. Ecă o rețetă a unui învățat farmacist pentru a prepară apă de Colonia: Esență de lămăe, 10 grame; de bergamotă, 10 grame; de livanță fină, 10 grame; de cuișoră, 10 grame; de cimbru, 2 grame; alcool rectificat la 90°, doi litri. A amestecă esențele cu alcool și a le filtră prin hârtie.

Damele din Paris pîrtă, atîrnate la brățare și ca broșe, revolvere în miniatură, în onoarea dnei Clovis Huges, care a împușcat pe calumniatorul ei în vestibulul palatului de justiție.

H i g i e n ă.

Dnei F. Respunsul la întrebările dvostre este: Arderea și strinsura tare a părului, purtarea chignonului ușurează picarea părului. Ungerea feței cu crêmeleste, poudre de riz, laptele virginei, velutine; apoi frecarea cu apă de Colonia, vinaigre de toilette, eau de serail ori și cum îngălbinesc și sbîrcesc pelea înainte de vreme. Strîngerea taliei strică forma pețului, împedecă circulațiunea sîngelui, causază asudare sub-suorelor, lasă urme în detrimentul taintului.

Dșorei Rosa C. Ca mijloc de spêlat fața, luați apă de rose seu apă neroli în care să puneți ceva boracs, din acésta tornati în totă dimineta câte puțin în apa în care ve spêlați fața. Bine faceți că nu întrebunțați albele. Cele ce voiesc a da oșeși-care colôre feței, trebuie să imiteze natura, și de ore-ce pelea omului e galbinitică, e absurd a o albi; mai rațional este a întrebunța ceva rumenele (carmin seu rumenele chineze). Altă-dată mai multe.

Dșorei I. Temperatura apei de spêlat nici odată să nu fie înaltă. Apa prospêtă rece e mai bună, mai cu sémă de pióie ori de néuă topită, căci acestea sânt mai domóle. Ca mânilor să remănă moi, fragede și flecsibile, frecați-le dimineta cu tărițe de mandule. 1

lingură de tărițe de aceste se ia după ce s'au spêlat mânilor, și se frecă cu ele mânilor. 5—8 minute, apoi ér trebuie spêlate mânilor.

Dr. C.

L o g o g r i f

de Pompiliu Predovan.

Ceea ce sunt
Urcându-me,
Nu mai sânt
Coborându-me;
Căci numele
Și însușirile
Tóte mi se schimb,
ÉR în locul lor
Altele primesc,
De cari cu totul me deosebesc.

Terminul de deslegare e 14 febr. st. n. Ca totdeuna și de astă-dată se va sorti o carte între deslegători.

*

Deslegarea ghiciturii de șac din nr. 45:

Am vrut ca să 'nving dorul,
Departé să l alung;
În calea vieții mele
În veci să nu-l ajung.

Nu l'am putut învinge,
Ci am ramas învins;
De cum ardea înainte,
Mai tare s'a aprins.

Deslegare bună ni-a sosit dela dómnele și domnișorele: Ana Stețiu n. Roman, Emilia Pop n. Marcus, Sidonia Major, Veturia P. Dessean, Flori Petri, Maria Cornea, Emilia Ōnciu n. Ciavogochi, Iconia Borea, Eugenia Popp, Victoria Mircea, Cornelia de Tamaș, Maria Apostolescu, Iosefina Crișan, Zoe Dimbu, Mariți și Cornelia Puian, Otilia Pușcariu, Fira Serafim n. Pop, Marióra Cornea, Amalia Popovici, Eufrosina Popescu, Antonia Popescu, Aurelia Moldovan, Minodora Micșunescu și dela dnii Ioan Bota, Antoniu Cighi, Pompiliu Predovici, Mihai Popp, L. L. Norman, Ieronim Danilă, George Șandor, G. Bogoevici, A. Hențiescu, Iuliu Tuducescu.

Premiul fu dobândit de dșora Minodora Micșunescu în Câmpu-lung.

Poșta Redacțiunii.

Seini. Nici un numer nu vi-a eșit.

Dhui N. A. B. A sosit. Dóră în numerul viitor.

Călindarul săptămânei.

Điuă sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor și sêrbătorile.	Sórele resare	Sórele apune
Dumineca fiului rătăcit. Luc. XV. 11—2 inv. 1.					
Duminecă	20	1	† Cuv. Păr. Eftimie	7 28	4 55
Luni	21	2	Cuv. Păr. Maxim	7 27	4 57
Marți	22	3	Sf. Apost. Timotei	7 26	4 58
Mercuri	23	4	Sf. Ieromon	7 24	5 0
Joi	24	5	Cuv. Maica Xenia R.	7 23	5 1
Vineri	25	6	† Sf. Păr. Grigorie	7 22	5 3
Sâmbetă	26	7	† Cuv. P. Xenofont	7 20	5 4

Proprietar, redactor respundător și editor: IOSIF VULCAN.

Cu tipariul lui Eugeniu Hollósy în Oradea-mare.